

drottning Yrsa, och alltså Rolfs halvesyster på mödernet, anföll han (Rolf krake) också med krig, underkufvade och gjorde honom skattskyldig åt sig». ¹

Arngrim Jónsson gör Hjørvard till konung på Öland, hvarmed han icke särskildt sättes i förbindelse i Rolf Krakes saga, men någon mellanhand mellan Arngrim Jónsson och Suhm måste finnas, som dels ändrat Arngrim Jónssons namnformer Hervardus, Hiorvardus, Hjørvardus till Hiortvar, dels ur uppgiften, att Rolf gjorde honom skattskyldig, slutit, att han borde hafva titeln jarl.

Doc. A. Olrik, Köpenhamn, upplyser mig i bref, att formen *Hiortvar* första gången förekommer hos Hvitfeldt, *Danmarks riges krønike* (1604), och möjligen är skriffel för *Hiarthwarus* hos Saxo, från hvilken sannolikt ock benämningen »jarl» härstammar, (Saxo, *Gesta Danorum* II, ed. Holder s. 57: Tunc Roluo magni acuminis iuuenem Hiarthwarum nomine . . . Suetie prefectum constituit . .). Samarbetaren af uppgifterna hos Arngrim Jónsson och Saxo är emellertid fortfarande obekant.

Det synes då högst troligt, att 4—6 **uar** utgjort senare stafvelsen i namnet *Hiortvar* och alltså r. 1—6 hela detta namn. R. 1 har antagligen varit * **h**, i har Spink ej varsnat, 2 **↑** har troligtvis varit * **o** eller **ø**, 3 **∩** **u** är felläst för **∩** **r**, **t** har blifvit förbisedt; i fråga om en kalksten kan man väl vänta sig dylika felläsningar af en icke sakkunnig undersökare, då sammanhanget icke gaf någon ledning, helst om stället varit svåräst. Eller, manne **∩∩ uu** står för *w*, så att **hio** i [**hio**]rtuuar *Hiortvar* saknas?

Runorna 4—6 **uar** kunna alltså icke vara pret. 'var', som man eljest skulle vänta; det verb, som tarivas, måste hafva funnits efter **ølanþe**.

Inskriftens början: »Hiortvar en jarl på Ölande . .» är rytmisk, inskriften torde därfor hafva utgjort ett par värser, och det saknade verbet hafva varit 'fanns', rimmande på »hans» i slutet af andra värsen, som säkerligen skall fullständigas till: Han dödde. Gud hjälpe själ hans'.

Inskriften har alltså förmodligen innehållit följande runor:

*[∩]*R[∩]∩H[R] (el. [*∩]*R[∩]∩H[R]) 111 H[R] B1 *∩1B1 [∩111] *1[∩] B1B1 [∩1B1] *11B1 1111 *111

Translitteration: **h[i]ør[t]uar** (el. [**hio**]rtuuar) ain iarl ba ølande [fans] ha[n] dødde gud hialbe sial hans

Vid translitterationen har **þ** återgifvits med **d**, emedan ristaren uppenbarligen brukar runan för denna bokstaf. Runan * betyder **ø** i **ølande** och **dødde** och kan ju äfven hafva denna betydelse i namnet, som alltså kan vara att läsa *Hiørtvar*. Att det ristats **ain** och icke **en**, torde utgöra ett försök att gifva inskriften ett ålderdomligt utseende.

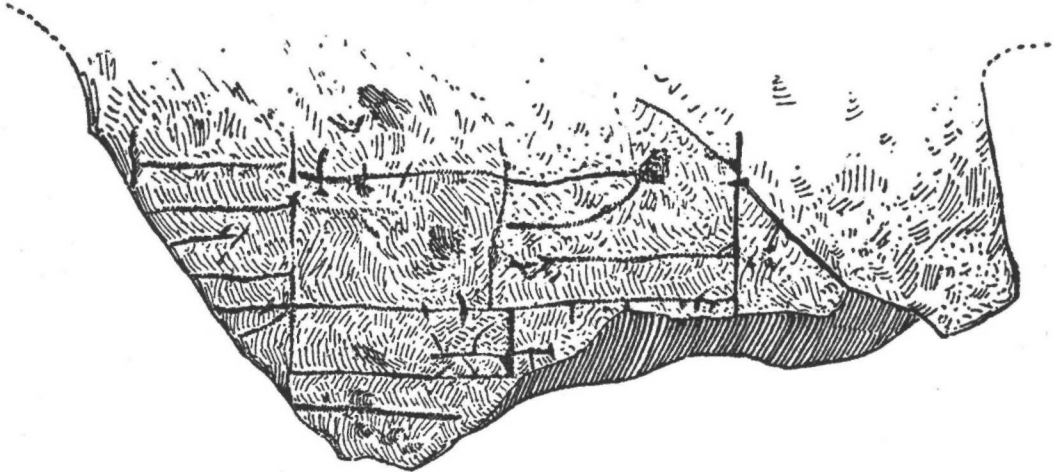
Transskription: Hjørtvar en jarl på Ölande fanns; han dødde; Gud hjälpe själ hans.

Öfversättningen sammanfaller i det närmaste med transskriptionen. Formen 'dødde' för »dog» tillhör runstenens tidehvarf, t. ex. Peringskiöld, Mon. Ullerak. (Sthm 1719) s. 324: Konung Biörn på Håga dødde Anno Christi 840.

¹ A. Olrik, Skjoldungasaga i Arngrim Jonssons Udtog i *Aarb. f. nord. Oldkyndighed* 1894, s. 115: Hervardum etiam regem in Eylandia, qui inconsulto Rolphone Sculldam Adilsi regis Sveciæ et Yrsæ reginæ filiam, Rolphonisque proinde sororem uterinam duxerat, ob id ipsum bello adortus subegit sibique tributarium reddidit. Prof. L. F. Löffler har gjort mig uppmärksam på detta ställe.

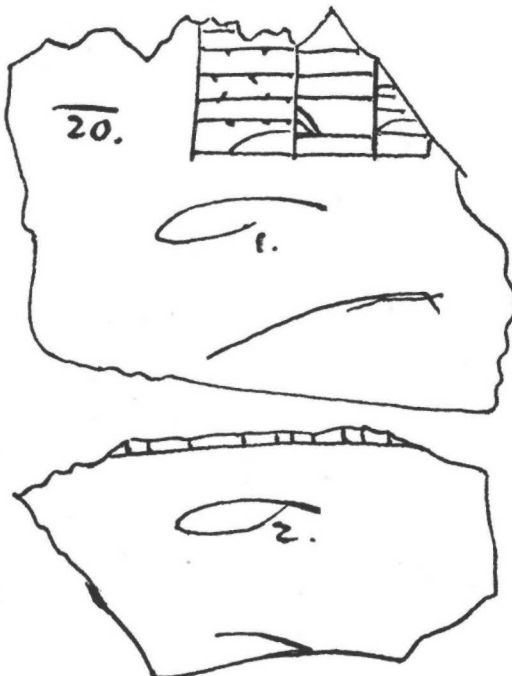
RUNSTENS KYRKÖBY, ÖL.

33 A.

RUNSTENS KYRKÖBY, ÖL.

33 B.

RUNSTENS KYRKA, PÅ EN PELARE, ÖL.

34.

*HÆR: 4tP: 1tH7t: 1tH.
 1tH: 1tH7t: 1tH7t: 1tH7t: 1tH7t: 1tH7t:
 *Rt: 1tH7t: 1tH7t: 1tH7t: 1tH7t: 1tH7t:
 1tH7t: 1tH7t: 1tH7t: 1tH7t: 1tH7t: 1tH7t:

RUNSTENS KYRKA, MÄSSBOK, ÖL.

35.

